

Representantforslag, dok. 8:83 S Taxfree over til Vinmonopolet

Taxfree bidrar til en stor del av det uregistrerte alkoholforbruket i Norge, og ifølge SIRUS fører taxfreesalget også til et høyere alkoholkonsum. Actis mener primært at taxfreesalget av alkohol bør avvikles, slik andre europeiske land har gjort. Bakgrunnen for vårt forslag er ønsket om å ivareta folkehelsa, å verne om Vinmonopolet økonomisk og politisk, samt at vi mener det er uheldig at staten taper avgiftsinntekter. I tillegg kan subsidiering av billige flybilletter bidra til å utkonkurrere tog som transportmiddel, noe som er dårlig klimapolitikk.

Når det er sagt, mener vi at forslaget om å la Vinmonopolet overta taxfree-salget har flere fordeler: det sikrer et mer ansvarlig alkoholsalg samtidig som det styrker Vinmonopolets posisjon, samt at overskuddet går til felleskassa i stedet for til private aktører.

Actis ser at det vil være enkelte utfordringer ved å la Vinmonopolet overta taxfree-salget på norske flyplasser. Vinmonopolets samfunnsoppdrag er lite forenelig med taxfree-ordningen som vi kjenner den. Dette knytter seg for eksempel til åpningstider. Taxfreesalget er som kjent er døgnåpent, og dersom Vinmonopolet forventes å videreføre denne praksisen vil det gå ut over Vinmonopolets legitimitet.

Finansdepartementet anslo i 2012 at en avvikling av taxfree-ordningen for alkohol fra 1. januar 2013 gir en påløpt provenyøkning på rundt 900 millioner kroner, men økningen forventes følgelig å være høyere for 2015. Avinor har selv oppgitt at kun 10-15 prosent av deres inntekter er fra taxfree. Når det gjelder finansieringen av kortbanenettet som argument for fortsatt å drive avgiftsfritt salg av alkohol, vil Actis fremheve at finansieringsmodellen ikke behøver å være basert på inntektene fra taxfree-salg. Modellen for flyplassfinansieringen i Norge kan ikke være basert på inntekter fra avgiftsfrittatt salg av helseskadelige produkter. Distriktsflyplassene må sikres - men ikke på bekostning av folkehelsa.

Actis' anbefaling til Stortinget er at taxfree-ordningen avvikles, fordi subsidiering av helseskadelige produkter undergraver våre nasjonale mål om å redusere alkoholskader.